

Koetoiminta ja käytäntö

Liite 18.10.2004 61. vuosikerta Numero 3 Siv 6

Hevostallit ja naapurit voivat elää sulassa sovussa

Tiina Nukkala ja Helena Jansson, MTT

Hevosliikenne, karanneet hevoset ja hevosen lanta koettiin suurimmiksi hevosista aiheutuviksi haitoiksi hevostallien naapurustossa. Muita haittoja olivat maa-alueiden luvaton käyttö, tallitoiminnasta aiheutuva melu, teiden kuluminen, esteettiset haitat ja vahinkoeläimet.

Hevostallien ja naapureiden välisiä suhteita selvitettiin keväällä 2004 Hämeen ammattikorkeakoulun Mustialan yksikön ja MTT:n hevostalouden tekemässä haastattelututkimuksessa. Ypäjän kunnan alueella haastateltiin 8 tallinpitäjää ja 18 naapuria. Haastatteluissa pyrittiin selvittämään, minkälaisia ja miten vakavia haittoja tallit naapureilleen aiheuttavat sekä mitkä niistä ovat yleisimpiä. Haastateltavia pyydettiin myös esittämään ehdotuksia haittojen vähentämiseksi ja naapurisuhteiden parantamiseksi.

Puhutaan asiat halki

Vajaalla kahdella kolmasosalla naapureista oli ollut ongelmia tallien kanssa. Enimmäkseen haitat olivat pieniä eikä niitä pidetty kovin vakavina. Vain kolmessa tapauksessa tallista aiheutuvat haitat olivat sellaisia, että ne vaikuttivat naapuruussuhteisiin haitallisesti. Yleensä naapuruussuhteet ovat niin hyvät, että haitoista pystyään keskustelemaan naapurin kanssa. Tällöin asioista yleensä päästään yhteisymmärrykseen.

Melkein kaikkia haittoja naapurit pystyvät jossain määrin sietämään, jos ne heidän mielestään ovat oleellinen osa talliyrityksen toimintaa. Naapurit nimesivät myös muutaman ongelman, jotka heidän mielestään tulisi ehdottomasti voida poistaa, koska niistä aiheutuu kohtuutonta haittaa. Pahinta oli, että toisten maa-alueita eli metsiä ja peltoja käytetään jonkin verran luvatta hevosen valmennukseen. Ainakin tämä tulisi ehdottomasti lopettaa.

Naapurisopu säilyy

Haastateltujen tallinpitäjien mielestä heille ei sen sijaan aiheudu naapureista mitään haittaa. Jokin naapurin toiminta saattaa joskus ärsyttää, mutta varsinaisista haitoista ei yksikään tutkimuksessa haastateltu tallinpitäjä ole kärsinyt. Ihan kaikesta ei kannata valittaa, jos sen suinkin voi välttää. Liikenteessä naapurit saattavat aiheuttaa tahattomasti

vaaraa, sillä hevonen saattaa pelätä autoa tai maatalouskonetta, vaikka kuljettaja ajaisi kuinka hiljaa tai olisi jopa paikallaan.

Käytöstavat ja koulutus kunniaan

Sekä tallinpitäjät että naapurit olivat yhtä mieltä siitä, että talleista aiheutuvia haittoja tulisi vähentää mahdollisuuksien mukaan. Menetelmistä tallinpitäjät ja naapurit olivat hieman eri mieltä. Tallinpitäjien mielestä hyvällä käytöksellä saa mahdollisia haittoja anteeksi. Sen sijaan naapureiden mielestä hyvä käytös ja toisten huomioon ottaminen ei ole ensimmäinen keino vähentää talleista aiheutuvia haittoja. Paras olisi tallinpitäjien koulutuksen lisääminen. Naapureiden mielestä haittoja aiheutuu siksi, että hevosihmisillä ei ole riittävästi tietoa tallinpitoon liittyvistä asioista. Liikenneturvallisuuden parantamiseksi ehdotettiin sekä liikennekäyttäytymisen parantamista että hevosten omien väylien lisäämistä. Lannan jatkokäsittelyn turvaamisesta sekä tallit että naapurit olivat huolissaan. Selvästikin olisi hyvä saada jostakin joku välittäjä, sillä nyt lannan luovuttaja ja vastaanottaja eivät syystä tai toisesta löydä toisiaan.

Hevoset näkyvät ja närästävät

Hevosiin liittyvä harrastus- ja kilpailutoiminta on viime vuosina lisääntynyt ja monipuolistunut. Hevosmäärä on lähes kaksinkertaistunut vuodesta 1980, jolloin hevosia oli 31500, vuoden 2003 lopun noin 60 000 hevoseen. Hevosesta on tullut yhä näkyvämpi osa suomalaista yhteiskuntaa ja hevoset sijoittuvat enenevässä määrin lähelle taajamia. Hevosilla liikutaan joko tarkoitukseen rakennetuilla ja perustetuilla alueilla tai yleisillä ja yksityisillä teillä sekä maastoissa. Hevosten kanssa liikkuvien, tallinpitäjien ja naapureiden väliset suhteet sekä hevostalleista mahdollisesti aiheutuvat haitat ovat nousseet enenevässä määrin kiistakysymyksiksi.

Lisätietoja: nukkala@luukku.com, helena.jansson@mtt.fi
puh. 040 730 8130, 040 546 9883

Marko Kullanen/Hevonen liikenteessä kampanja

Hevosen käyttäytymisen ymmärtäminen parantaa turvallisuutta liikenteessä. Tielle mahtuu kyllä, kunhan kaikki osapuolet osaavat ottaa toisensa huomioon.

Naapureiden hevostalleille ehdottamat parannustoimet

**Naapurien
määrä**

